

Tuotantotalouden kiltä Indecs ry:n ja Tietojohtajakilta Man@ger ry:n lausunto Tampere3-tiedekuntarakenne-ehdotukseen

Tuotantotalouden kiltä Indecs ry ja Tietojohtajakilta Man@ger ry katsovat, että 11.12. tehty esitys uuden yliopiston tiedekuntarakenteesta ei palvele syntyvän yliopiston eikä tutkinto-ohjelmiamme etua, koska alojen asema teknisinä tieteinä vaarantuu. Tästä syystä esitämme, että tuotantotalouden ja tietojohtamisen paikan tulisi olla insinööritieteiden tai tietoteknisten tieteiden yhteydessä. Tällöin tutkintojen yliopistoyhteisölle sekä suomalaiselle elinkeinoelämälle tuottama lisäarvo voidaan turvata, tutkinto-ohjelmia voidaan kehittää yhdessä muiden teknisten tieteiden kanssa sekä taata tutkintojen erottuminen jo aiemmin teknillisten yliopistojen valtakunnallisesti sovitun työnjaon mukaisesti.

Perusteluinaamme näkemyksellemme esitämme seuraavaa:

- Esitetyssä rakenteessa ei ole huomioitu tuotantotalouden ja tietojohtamisen tieteenalojen lähtökohtia, opetusten luonnetta tai tekniikan ja tietotekniikan suurta roolia tutkinnoissa.
- Talouden ja johtamisen tiedekuntaan liittämistä on perusteltu sillä, että se loisi ainutlaatuisen alojen yhdistelmän. Esitetyt tutkinto-ohjelmien kombinaatioita löytyy kuitenkin jo muualta Suomesta.
- Taloutta ja johtamista on tarkoitus tuoda osaksi kaikkia uuden yliopiston aloja. Tekniikan alalla tämä molemminpuolinen lisäarvo syntyy tuotantotalouden ja tietojohtamisen sekä teknisten alojen päivittäisestä yhteistyöstä.
- Yhteisten opintojen tehostaminen ei ole kannattavaa, koska yhteisiä opintoja ei esitetyn tiedekunnan sisällä juurikaan ole ja uskomme, että yliopisto hyötyisi enemmän erillisistä yhteiskunnallis-taloudellisesta ja teknis-taloudellisesta keskittymistä.
- Uskomme esitetyn rakenteen johtavan opintojen vaatimustason laskuun johtuen tiedekunnan sisällä vallitsevasta opintopisteiden arvostuksen eroista sekä opiskelijoiden teknisen identiteetin heikkenemisestä.
- Tuotantotalouden ja tietojohtamisen arvostus työmarkkinoilla on turvattava säilyttämällä tutkinto-ohjelmien kehityssuunta ja brändi tekniikkaan painottuvana.

Vaikka rakenteet ovatkin ensisijaisesti hallinnollisen johtamisen väline, näemme niiden lähettävän tässä herkässä muutostilanteessa myös vahvoja viestejä. Lisäksi jo aiemmassa selvityksessä tämänkaltaisen tiedekunnan perustamiseksi hyödyt teknisille tieteille jäivät riskejä merkittävästi pienemmiksi. Siksi näemme, että tässä tilanteessa teknis-taloudellisten alojen yhdistäminen kauppatieteiden, hallintotieteiden ja politiikan tutkimuksen kanssa samaan tiedekuntaan ei palvele uuden yliopiston, ehdotetun tiedekunnan eikä tuotantotalouden ja tietojohtamisen opiskelijoiden etua.

Tuotantotalouden ja tietojohtamisen opiskelijoiden puolesta,

Elina Ala-Mäyry
Puheenjohtaja
Tuotantotalouden kiltä Indecs ry
puheenjohtaja@indecs.fi

Samuli Määttä
Puheenjohtaja
Tietojohtajakilta Man@ger ry
puheenjohtaja@tietojohtajakilta.net

Yllä esittämiämme perusteluita on avattu ja taustoitettu lausunnon syventävässä osassa. Annamme mielellämme lisätietoja lausuntoomme liittyen.

Tarkemmat perustelut:

Ehdotetussa rakenne-esityksessä tieteenalojen asema on ymmärretty väärin. Tuotantotalous on ihmisistä, tiedosta ja laitteista koostuvien järjestelmien suunnitteluun ja optimointiin suuntautunut insinööritiede. Merkittävin kysymys alalla usein on, kuinka järjestelmän tai prosessin toimintaa voidaan parantaa ja kuinka arvo käyttäjille syntyy. Koska tätä halutaan tyypillisesti tieteenalan hengen mukaisesti mitata, on muiden teknisten alojen vahva ymmärrys ja hahmottaminen yksi tieteenalan tärkeimmistä elementeistä. Tietojohtamisen koulutusohjelmaan kuuluu olennaisesti vahva tietotekninen ja luonnontieteellinen osaaminen. Tämä on elinehto myös tulevaisuudessa; työmarkkinoilta ja alumneilta tulleen viestin mukaan tietotekniselle osaamiselle on kysyntää jatkossakin. Tietojohtajien erinomaisen työllisyyden yksi avaintekijöitä on ollut nimenomaan tietotekninen osaaminen, joka halutaan säilyttää. Tietojohtaminen ei siis ole yhteiskunnallista johtamista, vaan keskittyy tiedon ja datan johtamiseen ja hallintaan. Tamperealaisen tietojohtamisen tulevaisuus tulee jatkossakin painottumaan enemmän tiedonhallintaan, data-analytiikkaan ja tietotekniikkaan, sillä niiden osaaminen on epäilemättä tietojohtajien keino erikoistua työmarkkinoilla.

Rakenteessa esitetty teknis-taloudellisten ohjelmien yhdistäminen kauppa- ja johtamistieteisiin ei ole uniikki kombinaatio ja vastaavia malleja löytyy jo muista yliopistoista Suomessa. Se ei edistä tamperelaiselle tuotantotaloudelle ja tietojohtamiselle ominaista teknisyyttä vaan ajaisi tutkintoja kohti jo muualla olemassa olevia malleja. Ehdotetun mallin vaarana on, että nykyisten tutkintojen ainutlaatuinen, työmarkkinoilla arvostettu kokonaisuus kehittyisi väärään suuntaan. Esimerkiksi Lappeenrannassa toteutettu kauppatieteiden ja tuotantotalouden yhteistyön kasvattaminen on muuttanut tuotantotalouden koulutusohjelman sisältöä ei-tekisempään suuntaan. Lisäksi tietojohtamista ei ole tarkoitus ajaa Lappeenrannan mallin mukaan kohti kauppatieteiden koulutusohjelmaa, koska työelämän kannalta on olennaista pitää tietotekninen osaaminen tutkinnon keskiössä. Tietojohtamisen tulevaisuuden osaamistavoitteiden kannalta on tärkeää, että tietojohtaminen sijoittuu tiedekuntarakenteessa tietoteknisten aineiden yhteyteen.

Tampere3-prosessissa on nostettu esille, että talous ja johtaminen ovat kaikkia aloja poikkileikkaava tärkeä osa yliopistotutkintoja. Keskittämällä kaikki talouden ja johtamisen elementit yhteen tiedekuntaan ei rakenne tue mainostettua poikkileikkaavaa ajattelua. Talouden ja johtamisen näkökulma ja tarttumispinta eri alojen välillä vaihtelee ja niillä on erilaiset lähtökohdat. Tuotantotalouden ja tietojohtamisen sisältämä talous- ja johtamisajattelu on suunnattu teknisiin aloihin painottuvaksi ja tämä hyödyttää myös muiden teknisten alojen opetusta.

Koska uutta tiedekuntarakennetta ollaan muodostamassa opetusperustaisesti, näemme, että teknistaloudellisten koulutusohjelmien yhteiset sisällöt muun ehdotetun rakenteen kanssa ovat erittäin vähäisiä. Tuotantotalouden osalta tämä päällekkäisyys on pääaineesta riippuen enintään noin 10% ja tietojohtamisen osalta vieläkin vähäisempi. Lisäksi nykyinen Johtamiskorkeakoulu on politiikan tutkimuksen myötä vahvasti yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen keskittynyt. Tämä ei mielestämme sovi yhteen tuotantotalouden ja tietojohtamisen kanssa ja siirtää alojen fokusta pois tekniikasta. Koulutusohjelmien vaikutus yhteiskuntaan tapahtuu ensisijaisesti suomalaisen elinkeinoelämän kautta.

Yhdeksi suurimmista huolistamme koemme, että esitetty ”Talouden ja johtamisen” –tiedekunta ei ole opiskelijoidemme tai tutkintojemme edun mukainen. Esitetyn tiedekunnan sisällä tutkintojen laajuus ja suorituksien mittaaminen ovat merkittävässä epätasapainossa. Opintopisteisiin vaadittavat työmäärät ovat korkeammat tuotantotalouden ja tietojohtamisen tutkinnoissa, joka on havaittu sekä Aalto-yliopistossa että Otuksen tutkimuksissa. Tiedekunnan sisäinen eriarvoisuus johtaisi vääjäämättä tutkintojemme työmäärän sekä tutkintojen arvostuksen inflaatioon. Katsomme, että on yhä tärkeää pitää tutkintomme vaativina ja laajoina, koska ne ovat merkittävimpiä tekijöitä tuotantotalouden ja tietojohtamisen diplomi-insinöörien arvostukseen työmarkkinoilla.

Yliopistofuusion perimmäisenä tarkoituksena on opiskelijoiden, työmarkkinoiden, tutkimuksen ja Tampereen tilanteen parantaminen. Aloitamme valmistuvilla on kova kysyntä työmarkkinoilla ja sen ylläpitäminen on edullista kaikkien mainittujen tahojen kannalta. Molemmilla aloilla valmistuneiden työllistyneisyys on kova ja suosio hakukohteena on viime vuosina kasvanut. Opiskelijat työllistyvät poikkeuksetta (100 %) pian opintojensa jälkeen merkittäviin koulutusta vastaaviin tehtäviin. Tämä on syytä turvata säilyttämällä tutkintojen nykyinen profiili ja kehityssuunta tekniikkaan sidottuna tässä muutostilanteessa.

Koemme siis tuotantotaloudelle ja tietojohtamiselle elintärkeänä näiden alojen säilyttämisen teknillisten alojen parissa. Näin saadaan turvattua tekninen ja tietotekninen tausta sekä huolehdittua alojen identiteetin säilymisen teknillisinä aloina.